

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 19 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas), Virgilijaus Grabinsko ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2023 m. spalio 2 d. paduotu ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. sprendimo peržiūrėjimo ir prašymu sustabdyti šio teismo sprendimo vykdymą,

nustatė:

Ieškovė AB „Grigeo Klaipėda“ padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 4 d. sprendimo peržiūrėjimo. Šiuo sprendimu panaikinta pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis ir patenkintas ieškovės AB „Klaipėdos vanduo“ ieškinys dėl administracinių aktų panaikinimo, savavališkos statybos padarinių pašalinimo; kita sprendimo dalis, kuria atmestas ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ ieškinys, palikta nepakeista.

Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovės AB „Grigeo Klaipėda“ paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, nes neįvertino įrodymų visumos; neteisingai nustatė įrodinėjimo dalyką; netinkamai paskirstė šalims įrodinėjimo pareigą; tinkamai neįvertino ieškovės pateiktų įrodymų patvirtinančių, kad nuotekų tinklus statė valstybinė įmonė ir dėl to buvo pagrindas konstatuoti, jog administracinius aktus atsakovė surašė netinkamam subjektui. Ieškinių įrodinėjimo dalyku buvo savavališkos statybos akto ir privalomųjų nurodymų (ne)teisėtumas. Teismai įrodinėjimo dalyku laikė nuotekų tinklų statybos leidžiančio dokumento (ne)buvimą fakto nustatymą, t. y. sutapatino administracinių aktų priėmimo procedūrų teisėtumą su juridiniu faktu. Ieškovės nuomone, būtent atsakovė turėjo įrodyti, kad ji teisėtai ir pagrįstai nustatė savavališkos statybos faktą; 2) apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė nuotekų tinklų statybos metu galiojusius teisės aktus, dėl to padarė neteisingą išvadą, kad statybos leidimą galėjo išduoti tik miestų (rajonų) vyriausieji architektai; 3) statybą leidžiančio dokumento nepateikimas nėra pakankama sąlyga konstatuoti, kad jis nebuvo išduotas ir tuo pagrindu surašyti savavališkos statybos aktą. Pagal įstatymą atsakovė turi ne tik teisę reikalauti pateikti statybos teisėtumą patvirtinančius dokumentus, bet ir pareigą pačiai rinkti įrodymus, susijusius su jos teisėtumu. Ieškovės nuomone, byloje liko nepaneigta aplinkybė, kad nuotekų tinklų statyba vis dėlto buvo suderinta su Klaipėdos rajono (miesto) vyriausioju architektu ir šis faktas buvo užregistruotas projektų derinimo apskaitos knygoje; 4) teismai nepagrįstai neįtraukė dalyvauti byloje trečiuoju asmeniu valstybės, nes nuotekų tinklai buvo pastatyti valstybės įmonės, jų savininkė buvo ir yra valstybė, todėl atsakomybė už jų statybą be leidimo turėtų būti perkelta valstybei.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas ieškovės prašymas sustabdyti teismo sprendimo vykdymą; grąžintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grašinti AB „Grigeo Klaipėda“ (j. a. k. 141011268) 109 (vieną šimtą devynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. spalio 2 d. AB „Swedbank“, mokėjimo nurodymo Nr. sepa45880.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Antanas Smniškis

Virgilijus Grabinskas

Donatas Šernas